

 GOVERN ILLES BALEARS	Conselleria d'Hisenda i Administracions Públiques Direcció General d'Emergències i Interior. ISPIB MANUAL DE PROCEDIMENTS	CODI PTN-005-PT
TÍTOL: PROCEDIMENT D'ACTUACIÓ PEL COMPLIMENT DE LA LLEI ORGÀNICA 4/2015, DE 30 DE MARÇ, DE PROTECCIÓ DE LA SEGURETAT CIUTADANA, EN RELACIÓ A LES COMPETÈNCIES DEL SERVEI DE POLICIA TUTOR DE LES ILLES BALEARS		
Responsable del procés de l'ISPIB: Rafel Covas Femenia	Tipus: operatiu	Data d'edició: 5/02/2016 Edició: 2 Nombre de pàgines: 7
OBJECTIU ESPECÍFIC: prevenir, i si s'escau denunciar, per part dels agents adherits al servei de policia tutor, tots els fets que estableix la Llei orgànica 4/2015, de 30 de març, de protecció de la seguretat ciutadana, especialment en l'entorn escolar i a les zones freqüentades per menors d'edat fora de l'horari lectiu. També es pretén detectar a través d'aquest procediment diferents situacions de risc social entre menors d'edat derivades de conductes com ara el consum de tòxics, entre d'altres indicadors, procurar-los una atenció preferent i desplegar tots els recursos d'àmbit municipal i insular per a un possible tractament.		
NORMATIVA DE REFERÈNCIA		
Llei orgànica 4/2015, de 30 de maç, de protecció de la seguretat ciutadana.	Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor, de modificació parcial del Codi civil y de la Llei d'Enjudiciament civil (article 12 i següents).	
Llei Orgànica 2/1986, de 13 de març, de Forces i Cossos de Seguretat (article 53).	Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les Bases de Règim Local (articles 25 i 140.1a).	
DOCUMENTS RELACIONATS: — Annex I: acta per denunciar els fets descrits en la LO 4/2015		
	GENERALITATS	
La protecció de la seguretat ciutadana i l'exercici de les llibertats públiques constitueixen un binomi inseparable, i ambdós conceptes són requisits bàsics per conviure en una societat democràtica. Els menors d'edat són el col·lectiu més vulnerable a diverses situacions de risc. És d'importància vital que les zones freqüentades per menors, especialment l'entorn escolar, siguin les zones de màxima protecció i vigilància per part de les administracions públiques, especialment per a les que tenen competències en matèria de seguretat ciutadana. També és molt important comunicar als serveis socials comunitaris totes les situacions de menors d'edat en possible situació de risc social que puguin detectar-se en la tasca diària dels policies tutors per poder impulsar mesures de protecció.		

NÚM.	ACTIVITATS	NORMATIVA I RESPONSABLE
1	Òrgans competents en l'aplicació de la Llei orgànica 4/2015 Són òrgans competents en l'aplicació d'aquesta Llei, entre d'altres, les autoritats locals en relació amb les competències que estableix la Llei orgànica 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat en matèria de policia local. L'Administració general de l'Estat i les altres administracions públiques amb competències en matèria de seguretat ciutadana es regeixen pels principis de cooperació i lleialtat institucional, i es coordinen en accions destinades a garantir el compliment de la LO 4/2015. En relació amb la imposició de sancions, els batles i batlesses podran exercir aquesta competència sancionadora i adoptar totes aquelles mesures previstes en aquesta Llei sempre que es presentin aquestes dues circumstàncies: 1a Que els fets siguin comesos en espais públics municipals o que afectin béns de titularitat local. 2a Que els fets siguin competència municipal segons la legislació específica, principalment aquestes normes: - LO 2/1986, de 13 de març, de forces i cossos de seguretat, article 53.1 - Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, article 25 i article 140.1ª en matèria de salubritat (drogues). - LO 4/2015, de 30 març, de protecció de la seguretat ciutadana, article 5.4 Les ordenances municipals podran recollir les infraccions i sancions tipificades en aquesta Llei sense alterar-ne la naturalesa i els límits, i s'aplicaran davant de qualsevol fet descrit en aquesta norma.	Art. 5, 6 i 32
2	Identificació de persones als voltants de centres educatius i en zones freqüentades per menors d'edat En la vigilància dels exteriors dels centres educatius i a les zones freqüentades per menors, segons la competència núm. 03PT del servei de policia tutor, es podran realitzar edificaciones de persones en els supòsits següents: a) Quan hi hagi indicis que han pogut participar en la comissió d'una infracció (consum o tinença de drogues tòxiques, exhibició d'objectes perillosos, etc.). b) Quan, en consideració a les circumstàncies concurrents, es consideri raonablement necessari que acreditin la identitat per prevenir la comissió d'un delicte.	Art. 16

	En el cas de no poder identificar per qualsevol mitjà la persona en la via pública i sigui necessari traslladar-la a dependències policials, es pot tenir en compte que una vegada identificada s'ha d'expedir a la persona interessada un volant acreditatiu del temps de permanència (temps estrictament necessari i mai més de sis hores) a les dependències policials, la causa i la identitat dels agents actuant. També s'ha d'anotar la identificació esmentada en el llibre-registre existent a les dependències i una vegada al mes remetre tota aquesta informació al Ministeri Fiscal. En els casos de risc greu per a les persones, en la prevenció d'un fet delictiu o per evitar la possible alteració de la seguretat ciutadana, els agents de l'autoritat podran practicar comprovacions en persones, béns i vehicles per intervenir cautelament objectes que siguin susceptibles de ser utilitzats en la comissió d'algun dels fets descrits anteriorment.	Art. 18 i 47
3	Actuació policial per infraccions a aquesta Llei en matèria de menors Les infraccions previstes en els punts 4 i 5 d'aquest procediment (infraccions greus i lleus) comeses per menors d'edat poden ser denunciades a través del model d'acta adjunta com a annex 1, entre d'altres infraccions a aquesta Llei, seguint la tramitació segons el que indica el punt 6. <u>Avís als pares i mares de menors per la comissió d'infraccions a aquesta Llei</u> En cas d'iniciar el procediment administratiu per qualsevol infracció a aquesta Llei comesa per part d'un menor d'edat, en els supòsits en què els policies tutors considerin oportú per causes de risc social o d'altres que siguin d'interès, poden comunicar aquests fets als responsables legals dels menors. <u>Avís de reincidència</u> Cal tenir en compte la reincidència per la comissió en el terme de dos anys de més d'una infracció de la mateixa naturalesa, quan així hagi estat declarat per resolució ferma en la via administrativa, amb la qual cosa la quantitat multa passa al grau mitjà, és a dir, en cas d'infraccions greus les quanties oscil·len entre els 10.401 i els 20.200 euros. És important recordar aquest precepte als pares i mares de menors sancionats a tall de prevenció i per evitar la reincidència.	Art. 33.2a i 39.1b

4	Infraccions greus de possible comissió per part de menors d'edat <u>Actuació policial per desordres en espais públics:</u> - Tipificació: causar desordres en les vies, espais o establiments públics, o obstaculitzar la via pública amb mobiliari urbà, vehicles, contenidors, pneumàtics o altres objectes, quan en ambdós casos s'ocasioni una alteració greu de la seguretat ciutadana. <i>Comentari: aquest supòsit seria d'aplicació en el cas de persones alienes als centres educatius públics que irrompen en els espais i n'alteren greument el funcionament normal. En aquest cas s'ha d'aportar a l'acta de denúncia un informe policial amb la narració dels fets.</i> <u>Actuació policial per consum, tinença i cultiu de drogues tòxiques</u> (Competència núm. 07PT del servei de policia tutor) - Tipificació: el consum o la tinença il·lícits de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, encara que no estiguessin destinades al tràfic, en llocs, vies, establiments públics o transports col·lectius, així com l'abandonament dels instruments o altres efectes utilitzats per a tal efecte en els llocs esmentats. <i>Comentari: la comissió d'aquests fets als voltants dels centres educatius o a les seves instal·lacions en horari lectiu s'entendrà com un agreujant i es tindrà en compte en la graduació de la sanció. També la tinença de les esmentades substàncies pot superar els límits establerts en relació amb el pes i constituir un possible fet delictiu.</i> - Tipificació: l'execució d'actes de plantació i cultiu il·lícits de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques en llocs visibles al públic, quan no siguin constitutius d'infracció penal. - Tipificació: la tolerància del consum il·legal o el tràfic de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques en locals o establiments públics o la falta de diligència amb vista a impedir-los per part dels propietaris, administradors o encarregats. <u>Possible suspensió de sancions en matèria de consum o tinença</u> Les multes imposades als menors d'edat (de 14 a 17 anys) per consum o tinença il·lícits de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques poden suspendre's sempre que, a sol·licitud dels infractors i dels seus representants legals accedeixin a sotmetre's a tractaments o rehabilitació o a activitats de reeducació. En el cas d'abandonament de les mesures citades, es procedirà a executar la sanció econòmica. <i>Comentari: l'aplicació d'aquest precepte es regularà mitjançant un reglament específic.</i>	Art. 36
5	Infraccions lleus de possible comissió per part de menors d'edat <u>Actuació policial per exhibició d'objectes perillosos</u> - Tipificació: l'exhibició d'objectes perillosos per a la vida i integritat física de les persones amb ànim intimidatori, sempre que no constitueixi un delictes o una infracció greu.	Art. 37

Disposició
addicional
cinquena

	<u>Actuació policial per la manca de respecte a un agent de l'autoritat</u> - Tipificació: les faltes de respecte i consideració el destinatari de les quals sigui un membre de les FCS en l'exercici de les seves funcions de protecció de la seguretat, quan aquestes conductes no siguin constitutives d'infracció penal. <u>Actuació policial per danys o deslluïment de béns</u> - Tipificació: els danys o el deslluïment de béns mobles o immobles d'ús o servei públic, així com de béns mobles o immobles privats en la via pública, quan no constitueixin infracció penal. <i>Comentari: aquest apartat correspon a una falta suprimida del CP i inclou els danys causats per la realització de grafitis o pintades en els espais indicats.</i> <u>Reparació de danys i indemnització</u> En els fets descrits en l'apartat anterior (danys o deslluïment de béns públics), quan les conductes poguessin haver ocasionat danys o perjudicis a l'Administració pública, el procediment administratiu contindrà un pronunciament exprés sobre: a) L'exigència a l'infractor de restituir al seu estat originari la situació alterada per la infracció. b) Quan això no sigui possible, la indemnització dels danys i perjudicis causats. c) La responsabilitat civil derivada d'una infracció serà sempre solidària entre tots els causants del mal. d) Si els causants dels danys són menors d'edat, han de respondre solidàriament amb ell, dels danys i perjudicis ocasionats als seus representants legals. <u>Consum d'alcohol en llocs públics</u> - Tipificació: el consum de begudes alcohòliques en llocs, vies, establiments o transports públics quan pertorbi greument la tranquil·litat ciutadana.	Art. 42
6	Tramitació administrativa de les denúncies fetes pels agents de l'autoritat i subjectes responsables <u>Subjectes responsables</u> - La responsabilitat de les infraccions comeses recaurà directament sobre l'autor del fet. - Estan exempts d'aquesta responsabilitat per les infraccions comeses els menors de 14 anys. En aquest cas, l'autoritat competent ho posarà en coneixement del Ministeri Fiscal i dels responsables legals del menor. <u>Òrgans competents per a la tramitació administrativa</u> Els batles i batllesses de qualsevol municipi poden exercir la competència sancionadora segons el que estableix el punt 1 d'aquest protocol, tenint en compte les dues circumstàncies descrites en l'esmentat apartat.	Art. 30 Art. 5, 6 i 32

	<u>Tramitació de sancions en matèria de drogues tòxiques</u> En el cas de sancions per consum o tinença de drogues tòxiques, estupefaents o substàncies psicotròpiques, poden ser tramitades pels batles i batlesses, atès que tenen competències en matèria de salubritat segons estipula la Llei 7/1985, de 2 d'abril, de bases del règim local. Pel que fa a les substàncies intervingudes per consum o tinença, que presumptament es considerin il·legals, totes les policies locals de les Illes Balears les han d'enviar al laboratori de la Delegació del Govern. S'ha d'adjuntar a la substància una còpia de l'acta de denúncia amb un número de partida assignada, i una vegada practicada l'anàlisi, l'informe corresponent es remetrà per correu certificat amb justificant de recepció a l'òrgan o unitat administrativa que, a aquest efecte, designi l'ajuntament. El laboratori està situat en el Moll Vell núm. 7, 07012 Palma, Àrea Funcional de Sanitat, Ministeri de Sanitat, Assumptes Socials i Igualtat (tel. 971 989 252). <u>Procediment abreujat</u> Aquesta Llei preveu un procediment abreujat en la tramitació administrativa. Una vegada notificat l'acord d'incoació del procediment per a la sanció d'infraccions greus o lleus, la persona interessada disposa d'un termini de quinze dies per fer el pagament voluntari amb reducció de sanció de multa. En el cas que no presenti al·legacions en el termini indicat se li aplicarà una reducció del 50% de l'import de la sanció, i el procediment finalitzarà sense necessitat de dictar una resolució expressa. <u>Registre Central d'Infraccions contra la Seguretat Ciutadana</u> A efectes exclusivament d'apreciar la reincidència en la comissió d'infraccions tipificades en aquesta Llei, es crea en el Ministeri de l'Interior un Registre Central d'Infraccions contra la Seguretat Ciutadana, que es reglamentarà pel que fa a l'organització i el funcionament.	Art. 54 Art. 43
7	Comunicació als serveis socials comunitaris En el cas que es produeixi una de les infraccions relacionades amb el consum o la tinença de drogues tòxiques, estupefaents, substàncies psicotròpiques o consum excessiu de begudes alcohòliques amb menors d'edat com a autors, es valorarà la comunicació d'aquests fets als serveis socials municipals per tractar les possibles situacions de risc social en què puguin veure's involucrats, segons estableix la Llei orgànica 1/1996, de 15 de gener, de protecció jurídica del menor. Aquesta comunicació es farà: ○ Menors de 14 anys: sempre es comunicarà als serveis socials comunitaris, ja que l'edat dels denunciats és molt prematura.	LO 1/1996 Art. 12, 13 i 17

	○ De 14 a 17 anys: es comunicaran als serveis socials comunitaris les situacions de consum o tinença de substàncies tòxiques, o consum abusiu de begudes alcohòliques, sempre que es posi en risc la salut o el desenvolupament personal o social dels menors. Es consideren situacions de risc especialment aquelles en què els menors es puguin trobar en un possible procés d'addicció a qualsevol de les substàncies tòxiques prohibides o no.	
Procediment elaborat pel coordinador del Programa Policia Tutor Rafel Covas Femenia	Procediment revisat pel director de l'ISPIB Vicenç Martorell Palou	Procediment aprovat pel director general d'Emergències i Interior Pere Perelló Payeras

